

Sygn. akt I Cupr. 1429/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Dorota Myśliwiec

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Katarzyna Wysowska

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2019 r. w Jaśle

na rozprawie

sprawy z powództwa Prokury Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W.

przeciwko K. W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej K. W. na rzecz powoda Prokury Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. kwotę 2.186,62zł (dwa tysiące sto osiemdziesiąt sześć złotych 62/100) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP nie wyższymi niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 1 września 2017r do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej K. W. na rzecz powoda Prokury Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. kwotę 947zł (dziewięćset czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w tym kwotę 900zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1429/17 upr.

Uzasadnienie wyroku z dnia 12 lutego 2019 r.

W pozwie z dnia 1 września 2017 r. powód Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanej K. W. kwoty 2.168,62 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie, powód wskazał, że na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 15.05.2015 r. zawartej z (...) Bankiem S.A. nabył przysługującą wobec pozwanej wierzytelność pieniężną, wynikającą z umowy bankowej o nr (...) z dnia 06.03.2009 r. Zadłużenie z umowy nie zostało przez pozwaną uregulowane, pomimo wezwania do zapłaty i zawiadomienia o zmianie osoby wierzyciela. W dniu 05.10.2015 r. strony zawarły ugodę, w której pozwana uznała wierzytelność przysługującą uprzednio bankowi, zobowiązując się do spłaty zadłużenia w kwocie 3.345,76 zł, zgodnie z ustalonym harmonogramem spłat wraz z dalszymi odsetkami umownymi według stopy procentowej określonej w ugodzie. Kolejno, w dniu 15 stycznia 2016 r. strony zawarły porozumienie do ugody, modyfikując terminy spłat poszczególnych rat. Pozwana uznała w nim zadłużenie na kwotę 3.539,84 zł. Pozwana dokonała spłaty jednak tylko na kwotę 1.230 zł, które zostały zarachowane częściowo na spłatę kapitału i częściowo spłatę odsetek. Powód żąda zatem kwoty 2,168,62 zł, wskazując, że 2.155,63 zł to należność główna wraz ze skapitalizowanymi odsetkami

umownymi i odsetkami za opóźnienie, a kwota 12,99 zł to odsetki za opóźnienie naliczone od kwoty bazowej ugody od dnia 14.04.2017 r. do dnia poprzedzającego wniesienie powództwa.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 3 października 2017 r. wydał nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od tego orzeczenia pozwana wносиła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania. Zarzuciła nieudowodnienie roszczenia – co do zasady, jak i co do wysokości, brak legitymacji czynnej po stronie powoda i przedawnienie roszczenia.

Nadto, w kolejnym piśmie procesowym z dnia 25.06.2018 r. – k.69 - zarzuciła stosowanie w umowie pierwotnej, będącej źródłem spornego zobowiązania, stosowanie klauzul niedozwolonych w rozumieniu art. 385¹ k.c. skutkujących ich bezskutecznością i nieważnością. Zaprzeczyła zarówno faktowi zawarcia umowy bankowej o nr (...) z dnia 06.03.2009 r. , jak i otrzymania z tej umowy jakichkolwiek środków pieniężnych. Oświadczyła, że nigdy też nie otrzymała wypowiedzenia umowy, w związku z czym wymagalność roszczenia również jest nie wykazana. Zakwestionowała jednocześnie skuteczność zawarcia przez powoda umowy cesji. Nadto, zdaniem pozwanej, roszczenie uległo przedawnieniu, a zawarcie ugody nie mogło odnieść skutku w postaci przerwania biegu terminu przedawnienia, czy też rozpoczęcia jego biegu na nowo. Niezależnie od powyższego, zarzuciła, że w umowie bankowej mogły znaleźć się postanowienia niezgodne z przepisami o odsetkach maksymalnych, rażąco naruszające interesy konsumenta.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 marca 2009 r. pozwana K. W. zawarła z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. umowę o kredyt gotówkowy o nr (...), na mocy której uzyskała środki pieniężne w kwocie 5.500 zł, zobowiązując się do ich zwrotu wraz z odsetkami i kosztami⁸ w postaci prowizji – 330,34 zł, opłatą z tytułu ubezpieczenia 781,71 zł i opłatą za przekazanie środków w kwocie 8,1 zł (dowód: potwierdzona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika będącego radcą prawnym kserokopia umowy nr (...) wraz z kserokopią wniosku o udzielenie kredytu – k.56-59).

Z dniem 1 marca 2011 r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we (...) Bank S.A. z siedzibą we W. uległy połączeniu w trybie art. 492 1 k.s.h. na skutek czego (...) Bank S.A. z siedzibą we W. wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. (dowód: odpis KRS (...) – k.108-113).

Wobec niewywiązania się z obowiązku spłaty kredytu, zgodnie z umową, w dniu 2 kwietnia 2012 r. bank wystawił przeciwko pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny, opiewający na wymagalne zadłużenie w kwocie 2.330,31 zł. Tytułowi została nadana klauzula wykonalności postanowieniem tutejszego Sądu z dnia 18 maja 2012 r. (dowód: kserokopia bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...)02/04/2012/WR – k.60, kserokopia postanowienia SR w jaśle w sprawie (...) -k.61-63).

Powód Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. zawarł w dniu 15 maja 2015 r. umowę sprzedaży wierzytelności z (...) Bank S.A. z siedzibą we W., mającą za przedmiot szereg wymagalnych wierzytelności pieniężnych dłużników wskazanych w liście wierzytelności, stanowiącej załącznik do umowy. Przedmiot cesji stanowi m.in. wierzytelność wobec pozwanej K. W., wynikająca z umowy kredytu z dnia 6 marca 2009 r. Nabyta przez powoda wierzytelność opiewa na kwotę kapitału 1.821,18 zł, odsetek 813,85 zł i kosztów – 316,15 zł (dowód: wyciąg z umowy sprzedaży wierzytelności – k.26-30, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji – k.31 – kserokopie poświadczone przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, kserokopia wyciągu nr 1a – k.65-67, kserokopia umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 15 maja 2015 r. wraz z załącznikami i notarialnym poświadczeniem podpisów na umowie – k.82-104).

W dniu 5 października 2015 r. pozwana K. W. zawarła z powodem ugodę w przedmiocie w.w. wierzytelności, nabytej przez powoda od (...) Banku S.A. na podstawie cesji z 15.05.2015 r. Mocą zawartej ugody pozwana uznała istnienie wymagalnej wierzytelności w kwocie 3.345,76 zł, zobowiązując się do jej spłaty wraz z odsetkami umownymi za cały

okres obowiązywania umowy, obliczonymi na kwotę 393,49 zł, według oprocentowania 9,50 % (dowód: potwierdzona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika będącego radcą prawnym kserokopia umowy -k.37-38).

Kolejno, w dniu 15 stycznia 2016 r. strony zawarły porozumienie do uprzedniej umowy z 05.10.2015 r. w którym pozwana, ponownie uznając zadłużenie wynikające z w.w. umowy bankowej, zobowiązała się do spłaty względem powoda kwoty 3.539,84 zł w uzgodnionych na nowo terminach i wysokościach spłat. Porozumienie przewiduje, że wobec zapłaty przez pozwaną kwoty 300 zł na poczet zadłużenia pozostaje do spłaty kwota 3.239,84 zł w 45 miesięcznych ratach po 70 zł, ostatnia -89,94 zł. Zaktualizowano jednocześnie oprocentowanie zadłużenia wskazując, że wynosi 9,91% (dowód: potwierdzona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika będącego radcą prawnym kserokopia porozumienia – k.33-35).

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie poświadczonych przez pełnomocnika powoda, będącego radcą prawnym, kserokopii dokumentów, które to poświadczenie zgodnie z art. 129 § 3 k.p.c. korzysta z mocy dokumentu urzędowego. Przepis jasno stanowi, że zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa ma charakter dokumentu urzędowego (art. 244 i 252). Oznacza to, że poświadczenie takie korzysta zarówno z domniemania prawdziwości, a więc że jest autentyczne, jak i z domniemania, że zawarte w nim oświadczenie poświadczającego o zgodności odpisu z oryginałem dokumentu jest zgodne z prawdą. Poświadczenie stanowi bowiem dowód tego, co w nim zaświadczone, a więc dowód tego, że odpis dokumentu jest zgodny z jego oryginałem. Taki sam jest walor poświadczenia zgodności z oryginałem odpisu dokumentu przez notariusza (vide: art. 2 § 2 pr. not.). Mając to na uwadze Sąd uznał przedstawione odpisy dokumentów za pełnowartościowy materiał dowodowy w sprawie, nie dzieląc zgłaszanych w tym zakresie zarzutów pozwanej. Twierdzenia pozwanej, przeczące wszelkim okolicznościom pozwu - wobec jednoznacznej treści podpisanej przez pozwaną umowy - nie zasługiwały na uwzględnienie.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda jest zasadne.

Jak wynika z niewątpliwych ustaleń Sądu, strony w przedmiocie spornego stosunku prawnego, jaki stanowi umowa bankowa pozwanej z wierzycielem pierwotnym (...) Bankiem S.A. - zawarły umowę, zmodyfikowaną częściowo porozumieniem z dnia 15 stycznia 2016 r. w której pozwana uznała swój dług wobec powoda i zobowiązała się do spłaty konkretnie oznaczonego zadłużenia.

Stosownie do treści art. 917 k.c. przez umowę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać.

W orzecznictwie sądowym, zgodnie przyjmuje się, że umowa nie tworzy nowego stosunku prawnego, a jedynie zmienia już istniejący stosunek prawny w taki sposób, iż strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie stosunku prawnego już istniejącego; umowa modyfikuje jedynie treść praw i obowiązków stron, ale nie umarza zobowiązania leżącego u jej podstaw. Do samej istoty umowy należy rezygnacja przez stronę z części swoich żądań, a ustępstwa wzajemne stron należy pojmować bardzo szeroko i subiektywnie, a więc odnosić je nie do rzeczywistej, obiektywnie ustalonej treści stosunku prawnego, ale przekonania każdej ze stron co do wielkości i wagi poszczególnych roszczeń z niego wynikających. Przez ustępstwa te trzeba rozumieć jakiegokolwiek umniejszenie uprawnień własnych strony lub zwiększenie uprawnień drugiej strony stosunku prawnego, czy też jakiegokolwiek rezygnację z pierwotnie zajmowanego przez stronę stanowiska. Rodzaj i zakres wzajemnych ustępstw może być różny i obiektywnie rzecz biorąc nie muszą one być jednakowo ważne. Wzajemne ustępstwa nie muszą być również ekwiwalentne (wyrok SA w Warszawie z dnia 8 listopada 2013 r. I (...))LEX nr (...)

Dokonując wykładni oświadczeń woli zawartych zarówno w umowie z dnia 5 października 2015 r. jak i aktualizującym ją porozumieniu z dnia 15 stycznia 2016 r. należy stwierdzić, że pozwana w sposób jednoznaczny i stanowczy dokonała

uznania swojego zadłużenia, wynikającego z umowy bankowej o nr (...) z dnia 06.03.2009 r. zawartej z (...) Bank S.A. a jednocześnie zobowiązując się do jego spłaty na rzecz powoda uznała skuteczność dokonanej na jego rzecz cesji uprawnień, płynących z przedmiotowego zobowiązania. Nie nasuwa w tym zakresie wątpliwości, ani stosunek prawny, którego ugoda dotyczy, został on bowiem szczegółowo doprecyzowany (vide: § 1 ugody – k.37), ani treść oświadczenia woli pozwanej, wyraźnie wskazująca na wolę spełnienia świadczenia w wysokości i na warunkach przyjętych w ugodzie (terminy spłat, odsetki).

Godzi się przy tym zauważyć, że pozwana uznając przedmiotową wierzytelność dokonała w istocie uznania długu przedawnionego, powodując tym samym jego przekształcenie z zobowiązania naturalnego w zobowiązanie zaskarżalne.

Należy pamiętać, że termin przedawnienia roszczeń z ugody jest określony według stosunku prawnego stanowiącego podstawę do jej zawarcia, co związane jest z faktem, że ugoda nie kreuje nowego zobowiązania, ale przekształca istniejący pomiędzy stronami stosunek prawny. Zawarcie ugody wywołuje natomiast skutek w postaci przerwania biegu przedawnienia roszczeń z pierwotnego stosunku prawnego, stanowi bowiem uznanie roszczenia (art. 123 § 1 pkt 2). Jeżeli ugoda dotyczy roszczeń już przedawnionych, jej zawarcie należy traktować jako zrzeczenie się zarzutu przedawnienia (tak komentarz: M. Pyziak-Szafnicka (w:) System..., t. 8, red. J. Panowicz-Lipska, 2011, s. 999–1000).

Odnosząc się zatem do podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia, stwierdzić należy, że złożone w ugodzie oświadczenie pozwanej nosi znamiona zrzeczenia się zarzutu przedawnienia w rozumieniu art. 117§ 2 k.c. Istotne jest to, że pozwana podpisując ugodę zobowiązała się spełnić konkretne zobowiązanie pieniężne, którego termin przedawnienia już upłynął. Uznała zarówno fakt istnienia zadłużenia wobec banku, jak i fakt nabycia wierzytelności przez fundusz. Tym samym – w sposób dorozumiany - zmanifestowała wolę zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Przewidziana w art. 117 § 2 możliwość zrzeczenia się przez dłużnika korzystania z przedawnienia jest jego uprawnieniem osobistym. W wyroku z 3 lipca 1997 r., I CKN...(LexisNexis nr (...)), Sąd Najwyższy uznał, że zawarcie ugody, w której pozwany uznał przedawnione roszczenie, oznacza zrzeczenie się zarzutu przedawnienia. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia powoduje przekształcenie - z mocy prawa - zobowiązania naturalnego z powrotem w zaskarżalne roszczenie. Takiego skutku materialnoprawnego nie niweczy oświadczenie o cofnięciu uznania, gdyż oświadczenie takie, jakkolwiek ma znaczenie procesowe, nie zmienia stanu materialnoprawnego dotyczącego zasadności roszczeń (wyrok SN z 6 listopada 1975 r., I PRN (...) LexisNexis nr (...), OSPiKA 1976, nr 9, poz. 168).

Skoro z kolei w ugodzie pozwana uznaje fakt istnienia zobowiązania - pierwotnie na rzecz banku, a następnie na rzecz funduszu – w określonej wysokości co do kapitału i odsetek, to nie mogą odnieść skutku jej aktualne zarzuty o abuzywności klauzul w umowie z bankiem (art. 385¹ k.c., 359 § 2¹ k.c. 58§ 2 k.c.). Należy w tym kontekście zauważyć, że podniesienie przez stronę zarzutu abuzywności postanowień umownych dla swej skuteczności wymaga wykazania twierdzeń w tym przedmiocie (art. 6 k.c.). Tymczasem stanowisko pozwanej ograniczyło się do zaprzeczenia wszelkim twierdzeniom pozwu, a w tym faktowi zawarcia umowy bankowej. Pozwana, poza ogólnikowym powołaniem się na przepisy konsumenckie, nie wskazała żadnych konkretnych postanowień umownych, które miałyby naruszać jej prawa. Skoro to na niej ciążył obowiązek dowodowy w tym zakresie, a zaniechała ona wszelkiej inicjatywy dowodowej, to nie sposób uznać, aby rzeczą Sądu było badać, czy stosunek pierwotny, stanowiący podstawę żądania pozwu, zawiera elementy krzywdzące pozwaną i tym samym bezskuteczne bądź nieważne. Należy pamiętać, że sąd rozstrzyga sprawę według właściwego prawa materialnego na podstawie koniecznych ustaleń faktycznych, uzyskanych dzięki środkom dowodowym, przedstawionym przez strony, zgodnie z brzmieniem art. 232 k.p.c.

Odnosząc się do zarzutu braku legitymacji czynnej powoda z powodu nieskuteczności dokonanej cesji, również stwierdzić należy, że fakt zawarcia przez strony ugody w przedmiocie spornego stosunku prawnego pozbawia racji argumenty pozwanej. Istotą ugody jest przecież usunięcie stanu niepewności w zakresie spornego stosunku prawnego, co oznacza, że ugoda może dotyczyć nawet stosunku prawnego nieistniejącego. Uznaje się bowiem, iż ugoda może

być zawarta w razie niepewności co do samego istnienia stosunku prawnego (M. Pyziak-Szafnicka (w:) System Prawa Prywatnego, t. 8, Prawo zobowiązań – część szczegółowa, red. J. Panowicz-Lipska, Warszawa 2011, s. 995; tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 czerwca 1974 r., III CRN (...), OSP 1975). Może więc dotyczyć stosunku prawnego, który w rzeczywistości nie istnieje, jeżeli zostanie wykazane, że strony były przekonane o jego istnieniu, albo – licząc się z taką możliwością – miały wątpliwości co do jego istnienia. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 maja 2015 r., V CSK (...) LEX nr (...) w zawarciu takiej ugody wyraża się jej konstytutywna rola.

W niniejszej sprawie wierzytelność, której ugoda dotyczy została w dostateczny sposób zindywidualizowana poprzez dokładne określenie stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika – zostały wskazane strony tego stosunku, świadczenie i jego wysokość. Ugoda została podpisana przez pozwaną - dwukrotnie w dacie 5.10.2015 i 15.01.2016 r. W obu dokumentach zawarte jest wyraźne oświadczenie woli dłużniczki co do uznania długu (uznanie źródła zobowiązania i jego wysokości, a także określenie sposobu naliczania dalszych odsetek. Co więcej, w porozumieniu do ugody z 15.01.2016 r. strony ustalają na nowo harmonogram spłat zadłużenia i wynika z niego, że zadłużenie na ten dzień wynosi 3.239,84 zł (k.33-34). Porozumienie również jest opatrzone podpisem pozwanej.

W materiale dowodowym nie ma - co prawda - dowodu doręczenia pozwanej wypowiedzenia ugody (pismo z dnia 09.03.2017 r. -k.32), ale wobec stanowiska pozwanej, które sprowadza się do szablonowego przeczenia wszystkiemu bez odniesienia się w sposób konkretny do okoliczności sprawy Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować fakt doręczenia pozwanej w.w. pisma. Brak jakichkolwiek przeciwdowodów ze strony pozwanej czyni jej twierdzenia całkowicie niewiarygodnymi, a z kolei całokształt dalszych czynności powoda podjętych w celu dochodzenia przedmiotowej należności, w szczególności fakt wniesienia powództwa pozwala w pewny sposób uznać stan wymagalności roszczenia objętego ugoda.

Przedstawione wyżej okoliczności prowadzą Sąd do uznania zasadności żądania powoda – tak co do zasady, jak i co do wysokości.

Pozwana, przecząc wszelkim twierdzeniom pozwu, nie przyznała również okoliczności dotyczących dokonanych na poczet zadłużenia spłat. Pozwana milczy w tym temacie, natomiast powód w pozwie wymienia kwotę 1230 zł jako wpłaconą i zaliczoną na poczet zadłużenia. W tych okolicznościach Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania prawidłowości zaliczenia w.w. kwoty na poczet zadłużenia, w związku z czym zasądzeniu w pkt I wyroku podlegała kwota 2.168,62 zł, na którą składa się nieuiszczona kwota należności głównej wraz ze skapitalizowanymi odsetkami umownymi w wysokości przewidzianej ugoda i odsetkami za opóźnienie 2.155,63 zł i kwota 12,99 zł jako odsetki za opóźnienie naliczone od kwoty bazowej ugody od dnia 14.04.2017 r. do dnia poprzedzającego wniesienie powództwa. Zgodnie z postanowieniami ugody powód był uprawniony do naliczenia odsetek w 9,5% (k.38), a następnie 9,91% (k.34) z ograniczeniem do wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, których wysokość nie przekroczyła wysokości odsetek maksymalnych (art. 481 § 2¹ k.c.).

Rozstrzygnięcie znajduje podstawę prawną w treści art. 509 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 917 k.c. i 117 § 2 k.c.

O kosztach orzeczono w myśl art. 98 §1 i 3 k.p.c. obciążając pozwaną uiszczoną przez powoda opłatą sądową od pozwu (30 zł) oraz kosztami zastępstwa procesowego powoda (17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa i wynagrodzenie, zgodnie z § 2 pkt. 3 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dn.22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).